YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kuudes jaosto)

11 päivänä tammikuuta 2001 *

Asiassa C-247/98,

Helleenien tasavalta, asiamiehinään D. Papageorgopoulos ja I. Chalkias, prosessiosoite Luxemburgissa,

kantajana,

vastaan

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehenään M. Condou-Durande, prosessiosoite Luxemburgissa,

vastaajana,

* Oikeudenkäyntikieli: kreikka.

jossa kantaja vaatii Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahaston (EMOTR) tukiosastosta varainhoitovuonna 1994 rahoitettuja menoja koskevien jäsenvaltioiden tilien tarkastamisesta ja hyväksymisestä 6 päivänä toukokuuta 1998 tehdyn komission päätöksen 98/358/EY (EYVL L 163, s. 28) kumoamista niiltä osin kuin se koskee Helleenien tasavaltaa,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kuudes jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja C. Gulmann sekä tuomarit V. Skouris, J.-P. Puissochet, R. Schintgen (esittelevä tuomari) ja F. Macken,

julkisasiamies: S. Alber,
kirjaaja: johtava hallintovirkamies H. A. Rühl,

ottaen huomioon suullista käsittelyä varten laaditun kertomuksen,

kuultuaan asianosaisten 25.5.2000 pidetyssä istunnossa esittämät lausunnot,

kuultuaan julkisasiamiehen 6.7.2000 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Helleenien tasavalta on yhteisöjen tuomioistuimeen 9.7.1998 jättämällään kanteella vaatinut EY:n perustamissopimuksen 173 artiklan ensimmäisen kohdan (josta on muutettuna tullut EY 230 artiklan ensimmäinen kohta) nojalla yhteisöjen tuomioistuinta kumoamaan Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahaston (EMOTR) tukiosastosta varainhoitovuonna 1994 rahoitettuja menoja koskevien jäsenvaltioiden tilien tarkastamisesta ja hyväksymisestä 6 päivänä toukokuuta 1998 tehdyn komission päätöksen 98/358/EY (EYVL L 163, s. 28) niiltä osin kuin se koskee Helleenien tasavaltaa.

2 Kreikan kanne koskee päätöksen 98/358/EY kumoamista niiltä osin kuin siinä todetaan, että EMOTR:n vastattaviksi ei voida hyväksyä seuraavia määriä:

— 1 732 138 831 Kreikan drakmaa (GRD), jotka on myönnetty peltokasvialan korvausluonteisena tukena, sillä perusteella, että osasta tukia on tehty sääntöjenvastainen pidätys

— 145 393 041 GRD naudanliha-alalla myönnettyjä palkkioita, sillä perusteella, että osasta palkkioita on tehty sääntöjenvastainen pidätys

— 5 138 253 067 GRD, jotka on myönnetty hedelmä- ja vihannesalalla sillä perusteella, että valvonta- ja hallintojärjestelmässä on ollut puutteita ja että tuottajajärjestöjen toiminta on ollut epäasianmukaista

— 629 212 616 GRD, jotka on myönnetty viinialalla, sillä perusteella, että lopullista viininviljelyalueista luopumista koskevassa järjestelmässä on puutteita, kyseiseen luopumiseen liittyvät tarkastukset ovat riittämättömiä ja pöytäviinin tislausta koskevia velvoitteita ei ole noudatettu.

3 Säädettyjen korjausten perustelut on tiivistäen esitetty 8.6.1998 annetussa loppuselvityksessä IV/7421/97, joka koskee EMOTR:n tukiosaston tilien tarkastamiseen ja hyväksymiseen varainhoitovuoden 1994 osalta liittyviä tarkastustuloksia (jäljempänä loppuselvitys).

Belle-selvityksen suuntaviivat ja komission ja jäsenvaltioiden velvoitteet EMOTR:n tilien tarkastamisessa ja hyväksymisessä

4 Komission Belle-selvityksessä (asiakirja VI/216/93, 1.6.1993) määritetään suuntaviivat, joita on noudatettava sovellettaessa jäsenvaltioon rahoitusta koskevia korjauksia.

5 Kolmen pääasiallisen laskentamenetelmän lisäksi Belle-selvityksessä esitetään vaikeita tapauksia varten kolme kiinteämääräisten korjausten luokkaa:

"A. Kaksi prosenttia menoista, jos puute rajoittuu valvontajärjestelmän tiettyihin merkityksettömämpiin osiin tai valvontatoimenpiteisiin, jotka eivät ole olennaisia menojen sääntöjenmukaisuuden takaamisen kannalta, jolloin voidaan päätellä, että EMOTR:n tappioriski oli vähäinen.

B. Viisi prosenttia menoista, jos puute liittyy valvontajärjestelmän tai valvontatoimenpiteiden tärkeisiin osiin, jotka ovat merkittäviä menojen sääntöjenmukaisuuden takaamiseksi, jolloin voidaan päätellä, että EMOTR:n tappioriski oli huomattava.

C. Kymmenen prosenttia menoista, jos puute liittyy valvontajärjestelmän tai -toimenpiteiden kokonaisuuteen tai niiden perustavaa laatua oleviin osiin, jotka ovat olennaisia menojen sääntöjenmukaisuuden takaamiseksi, jolloin voidaan päätellä, että EMOTR:n kohtaama tappioriski oli erittäin suuri."

6 Selvityksessä todetaan lisäksi, että rahoitus on mahdollista evätä koko menon osalta ja että näin ollen suurempaa korjauskerrointa voidaan pitää poikkeustapauksissa asianmukaisena.

7 Kuten yhteisöjen tuomioistuin on todennut, EMOTR:sta rahoitetaan ainoastaan yhteisön sääntöjen mukaan maatalouden yhteisen markkinajärjestelyn yhteydessä toteutetut toimenpiteet (ks. asia C-253/97, Italia v. komissio, tuomio 28.10.1999, Kok. 1999, s. I-7529, 6 kohta). Tältä osin komissiolle kuuluu sen osoittaminen, että maatalouden yhteistä markkinajärjestelyä koskevia sääntöjä on rikottu (ks. asia C-281/89, Italia v. komissio, tuomio 19.2.1991, Kok. 1991, s. I-347, 19 kohta; asia C-55/91, Italia v. komissio, tuomio 6.10.1993, Kok. 1993, s. I-4813, 13 kohta ja em. asia Italia v. komissio, tuomio 28.10.1999, 6 kohta). Tämän vuoksi komissio on velvollinen perustelemaan päätöksensä, jolla se toteaa asianomaisen jäsenvaltion harjoittaman valvonnan puuttuvan täysin tai olevan puutteellista (ks. asia C-8/88, Saksa v. komissio, tuomio 12.6.1990, Kok. 1990, s. I-2321, 23 kohta).

8 Komission ei kuitenkaan tarvitse näyttää tyhjentävästi jäsenvaltioiden viranomaisten suorittamien tarkastusten riittämättömyyttä ja niiden antamien tietojen

sääntöjenvastaisuutta, vaan sen on esitettävä näyttö vakavasta ja perustellusta epäilyksestä kyseisten tarkastusten ja lukujen suhteen (ks. asia C-54/95, Saksa v. komissio, tuomio 21.1.1999, Kok. 1999, s. I-35, 35 kohta ja asia C-28/94, Alankomaat v. komissio, tuomio 22.4.1999, Kok. 1999, s. I-1973, 40 kohta).

9 Tämä komission näyttövaatimuksen keventäminen johtuu siitä, että jäsenvaltion on helpoin kerätä ja tarkistaa EMOTR:n tilien tarkastamiseksi ja hyväksymiseksi tarvittavat tiedot, minkä vuoksi sen on esitettävä yksityiskohtaisempi ja täydellisempi näyttö valvontansa ja lukujensa todenperäisyydestä ja tarvittaessa komission toteamusten paikkansapitämättömyydestä (em. asia Saksa v. komissio, tuomio 21.1.1999, 35 kohta ja em. asia Alankomaat v. komissio, tuomio 21.1.1999, 41 kohta).

Peltokasvialan korvausluonteisiin tukiin ja naudanliha-alan palkkioihin liittyvät menot

10 Loppuselvityksestä ilmenee, että Kreikassa maatalousosuuskuntien yhteenliittymät osallistuvat pakollisesti peltokasvialan korvausluonteisten tukien hallinnointiin ja maksamiseen niiltä osin kuin niille kuuluu tukihakemuksiin liittyvä tietojenkäsittely ja tukien maksaminen kaikille edunsaajille eli sekä yhteenliittymien jäsenille että muille tuensaajille. Kansallisella tasolla tehdyn sopimuksen perusteella maatalousosuuskuntien yhteenliittymät pidättävät kuluina noin kaksi prosenttia tukien määrästä, mikä on tukijärjestelmästä tiettyjen peltokasvien viljelijöille 30 päivänä kesäkuuta 1992 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1765/92 (EYVL L 181, s. 12) 15 artiklan 3 kohdan ja yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta 21 päivänä huhtikuuta 1970 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 729/70 (EYVL L 94, s. 13) 1 artiklan 4 kohdan vastaista.

11 Naudanliha-alan osalta loppuselvityksessä todetaan, että kuten peltokasvialallakin, kreikkalaiset osuuskunnat pidättävät vähintään kaksi prosenttia tukien

määristä hallintokulujen korvauksena, mikä on ristiriidassa naudanliha-alan yhteisestä markkinajärjestelystä 27 päivänä kesäkuuta 1968 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 805/68 (EYVL L 148, s. 24; jäljempänä asetus N:o 805/68) 30 a artiklan kanssa, sellaisena kuin tämä säädös on muutettuna asetuksen N:o 805/68 muuttamisesta sekä naudanlihantuottajia koskevan erityispalkkiojärjestelmän yleisistä säännöistä annetun asetuksen (ETY) N:o 468/87 ja emolehmien pitämistä koskevasta palkkiojärjestelmästä annetun asetuksen (ETY) N:o 1357/80 kumoamisesta 30 päivänä kesäkuuta 1992 annetulla neuvoston asetuksella (ETY) N:o 2066/92 (EYVL L 215, s. 49).

12 Kreikan hallitus väittää ensinnäkin, että komissio ei saa EMOTR:n tilejä tarkastaessaan ja hyväksyessään tehdä rahoitusta koskevaa korjausta, vaikka asianomainen jäsenvaltio ei olisi noudattanut yhteisön oikeussääntöjä. Hallituksen mukaan tilien tarkastaminen ja hyväksyminen on ennalta ehkäisevää ja korjaavaa toimintaa, eikä siinä voida määrätä jäsenvaltioille seuraamuksia. Jos komissio katsoo, että kyseessä on yhteisön oikeussäännön noudattamatta jättäminen, se voi Kreikan hallituksen mukaan nostaa yhteisöjen tuomioistuimessa jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevan kanteen, mutta se ei voi itse todeta laiminlyöntiä tapahtuneeksi ja kohdistaa jäsenvaltioihin taloudellisia seuraamuksia.

13 Tältä osin on muistutettava, että vaikka EY:n perustamissopimuksen 169 artiklassa (josta on tullut EY 226 artikla) määrätty menettely ja EMOTR:n tilien tarkastamista ja hyväksymistä koskeva menettely ovat molemmat kontradiktorisia, mikä takaa puolustautumisoikeuksien kunnioittamisen, ja vaikka ne voivat johtaa asian saattamiseen yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi, kyseiset menettelyt ovat kuitenkin toisiinsa nähden riippumattomia, koska niillä on eri tavoitteet ja niitä säännellään eri säännöin. Jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevassa menettelyssä, jonka tarkoituksena on saada vahvistetuksi se, että jäsenvaltio rikkoo toiminnallaan yhteisön oikeutta, ja saada tällainen toiminta loppumaan, komissiolla on siinä tapauksessa, että jäsenvaltio on menettelyn kuluessa lopettanut kyseessä olevan jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämisen, oikeus luopua menettelyn jatkamisesta, kun taas EMOTR:n tilien tarkastamista ja hyväksymistä koskevassa menettelyssä komissiolla ei ole tällaista oikeutta. Koska tilien tarkastamista ja hyväksymistä koskevan menettelyn tarkoituksena on nimittäin paitsi sen varmistaminen, että menot ovat todellisia ja asianmukaisia, myös yhteisestä maatalouspolitiikasta aiheutuvien rasitusten asianmukaisen jakamisen varmistaminen yhteisön ja jäsenvaltioiden

kesken, komissiolla ei tältä osin ole harkintavaltaa, jonka perusteella se voisi poiketa rasitusten jakamista koskevista säännöistä (yhdistetyt asiat 15/76 ja 16/76, Ranska v. komissio, tuomio 7.2.1979, Kok. 1979, s. 321, 27 ja 28 kohta; Kok. Ep. IV, s. 311).

14 Tästä seuraa, että komissiolla on velvollisuus tehdä rahoitusta koskeva korjaus, jos niitä menoja, joiden rahoitusta on haettu, ei ole suoritettu yhteisön sääntöjen mukaisesti. Tällaisen korjauksen tarkoituksena on estää se, että EMOTR:n vastattaviksi tulisi menoja, joita ei käytetä yhteisön kyseisessä lainsäädännössä asetetun tavoitteen rahoittamiseen, ja toisin kuin Kreikan hallitus väittää, sitä ei näin ollen voida pitää seuraamuksena.

15 Koska esillä olevassa asiassa ei ole kiistetty sitä, että tuensaajille maksettavista tuista on tehty pidätyksiä, on todettava, että ainakin osa niistä menoista, joiden rahoitusta on haettu, on käytetty tarkoitukseen, joka ei vastaa tavoitetta, josta on säädetty asetuksen N:o 1765/92 15 artiklan 3 kohdassa ja asetuksen N:o 805/68 30 a artiklassa ja jonka mukaan on varmistettava, että näiden kahden asetuksen perusteella maksettavat määrät suoritetaan kokonaisuudessaan tuensaajille.

16 Kreikan hallituksen ensimmäinen väite on näin ollen hylättävä.

17 Kreikan hallitus väittää toiseksi, että tämän tuomion 10 ja 11 kohdassa kuvaillut pidätykset ovat vapaaehtoisia eikä niitä sovelleta kaikkiin tuottajiin. Kyseiset pidätykset eivät Kreikan hallituksen mukaan sitä paitsi vuoden 1993 jälkeen enää perustu Kreikan lain 1409/83 — joka on kumottu vuonna 1992 yhteisen maatalouspolitiikan uudistuksen johdosta — 2 §:ään, vaan ne perustuvat maatalousosuuskuntien yhteenliittymien ja niiden jäsenten välisiin sopimuksiin. Hallituksen mukaan pidätysten tarkoituksena ei ole toimintakulujen tai muiden palkkioiden maksamiseen liittyvien kustannusten kattaminen, vaan niillä katetaan yleisempiä palveluja, joita yhteenliittymät tarjoavat; sitä paitsi toisin kuin

komissio väittää, kyseiset yhteenliittymät eivät hoida julkista tehtävää. Päätöksessä 98/358/EY säädetty korjaus perustuu näin ollen tehtyjen pidätysten virheelliseen arviointiin.

18 Tältä osin on todettava, että varainhoitovuonna 1994 sovelletussa kansallisessa lainsäädännössä sallittiin kyseisten pidätysten tekeminen. Oikeudenkäyntiasiakirjoihin liitetyistä Kreikan hallituksen toimittamista asiakirjoista nimittäin ilmenee, että lain 1409/83 2 § kumottiin vasta 1.12.1997 voimaan tulleella lailla 2538/97.

19 Toiseksi on todettava, että Kreikan hallitus on yhteisöjen tuomioistuimessa pidetyssä istunnossa myöntänyt, että kyseisiä pidätyksiä sovellettiin myös maksettaessa tukia sellaisille tuottajille, jotka eivät olleet maatalousosuuskuntien yhteenliittymien jäseniä. Koska kyseiset tuottajat eivät olleet osapuolina maatalousosuuskuntien yhteenliittymien ja niiden jäsenten välisissä sopimuksissa, heidän osaltaan tehdyt pidätykset eivät näin ollen voineet perustua kyseisiin sopimuksiin.

20 Myöskään toista väitettä ei näin ollen voida hyväksyä.

21 Kolmanneksi Kreikan hallitus väittää toissijaisesti, että yhteisön oikeudessa sallitaan palkkioista tehdyt pidätykset sellaisina kuin niitä sovelletaan Kreikassa. Yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännöstä nimittäin ilmenee, että maksettavista tuista saadaan tehdä pidätys, jos se vastaa todella aiheutuneita kustannuksia ja niitä tavanomaisia kustannuksia tai maksuja, joita kansallisen lainsäädännön mukaan sovelletaan muissa tapauksissa, ja jos pidätys ei ole niin suuri, että se vähentäisi tuensaajien halukkuutta osallistua tukiohjelmaan tai haittaisi yhteisen markkinajärjestelyn toimintaa (asia 31/78, Bussone, tuomio 30.11.1978, Kok. 1978, s. 2429 ja asia 233/81, Denkavit Futtermittel, tuomio 15.9.1982, Kok. 1982, s. 2933).

22 Kreikan hallitus katsoo, ettei asetuksessa N:o 805/68 tai asetuksessa N:o 1765/92 taikka missään muussakaan EMOTR:n toimintaa tai tukien maksamista sääntelevässä asetuksessa ole nimenomaisesti säädetty, että tukiin kohdistuvat pidätykset ovat kiellettyjä. Kreikan hallituksen mukaan se, että yhteisön lainsäätäjä on asiassa Denkavit Futtermittel annetun tuomion jälkeen antanut yhteistä maatalouspolitiikkaa koskevia asetuksia ilman, että niihin olisi otettu säännöksiä, joissa kiellettäisiin hallintokulujen pidättäminen tuottajille maksettavista palkkioista, osoittaa, ettei sen tarkoituksena ollut kieltää tällaisia pidätyksiä. Asetuksen N:o 1765/92 15 artiklan 3 kohdan ja asetuksen N:o 805/68 30 a artiklan sanamuotojen eroista voidaan hallituksen mukaan myös päätellä, ettei ole olemassa mitään yleisesti sovellettavaa sääntöä, jonka mukaan tukiin ei saisi kohdistaa pidätyksiä, vaan yhteisön lainsäätäjä on pelkästään halunnut estää sen, että tuensaaja joutuisi vastaamaan kustannuksista, jotka eivät liity tukien myöntämiseen. Kreikan hallituksen mielestä edellä mainituista kahdesta artiklasta ilmenee vain, että tuki on maksettava tuensaajalle eikä kolmannelle osapuolelle, että tuensaajalle ei saa määrätä mitään sellaisia veronluonteisia maksuja tai muita rasitteita, jotka eivät millään tavalla liity tuen myöntämiseen, ja että yhteisen markkinajärjestelyn toimintaa ei saa estää.

23 Kreikan hallitus väittää lisäksi yhteisöjen tuomioistuimen todenneen, että asetuksen N:o 1765/92 vastaista ei ole se, että jäsenvaltio kuittaa yhteisön tuen saajalle maksettavan määrän omilla erääntyneillä saatavillaan, kunhan valtio ei vaaranna yhteisön oikeuden tehokkuutta ja kunhan se varmistaa talouden toimijoiden yhdenvertaisen kohtelun (asia C-132/95, Jensen ja Korn- og Foderstofkompagniet, tuomio 19.5.1998, Kok. 1998, s. I-2975).

24 Tältä osin on aluksi todettava, että asetuksen N:o 1765/92 15 artiklan 3 kohdassa säädetään seuraavaa:

"Tässä asetuksessa tarkoitetut korvaukset on kokonaisuudessaan maksettava edunsaajille."

25 Asetuksen N:o 805/68 30 a artiklassa säädetään puolestaan seuraavaa:

"Tämän asetuksen mukaan maksettavat summat maksetaan kokonaan edunsaajille."

26 Kyseisten säännösten sanamuodosta ilmenee näin ollen selvästi, että niissä tarkoitetut maksut on maksettava "kokonaisuudessaan" tuensaajille.

27 Seuraavaksi on todettava, että yhteisöjen tuomioistuin totesi yhdistetyissä asioissa C-36/97 ja C-37/97, Kellinghusen ja Ketelsen, 22.10.1998 antamassaan tuomiossa (Kok. 1998, s. I-6337, 21 kohta), että kyseisissä säännöksissä kielletään kansallisia viranomaisia tekemästä vähennyksiä myönnettyihin korvauksiin tai perimästä hakemuksen käsittelystä aiheutuneita sellaisia hallintokuluja, joiden seurauksena tukien määrä pienenee.

28 Yhteisöjen tuomioistuin totesi kyseisessä tuomiossa lisäksi sen, että toisin kuin asetuksissa N:o 1765/92 ja N:o 805/68, joissa säädetään tukien maksamisesta kokonaisuudessaan, rehuseoksiksi jalostetulle rasvattomalle maidolle ja vasikoiden rehuksi tarkoitetulle rasvattomalle maitojauheelle myönnettävää tukea koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 26 päivänä heinäkuuta 1979 annetun komission asetuksen (ETY) N:o 1725/79 (EYVL L 199, s. 1) säännöksissä, joista oli kyse edellä mainitussa asiassa Denkavit Futtermittel, ei säädetty mitään jäsenvaltioiden tekemistä tarkastuksista aiheutuvista kuluista (ks. em. yhdistetyt asiat Kellinghusen ja Ketelsen, tuomion 23 kohta). Sama toteamus koskee myös niitä säännöksiä, jotka sisältyivät niiden ennakkoratkaisukysymysten kohteena olleisiin asetuksiin, joihin vastattiin edellä mainitussa asiassa Bussone annetun tuomion 14, 15 ja 21 kohdassa. Tästä seuraa, että esillä olevassa asiassa ei voida pätevästi vedota edellä mainituissa asioissa Denkavit Futtermittel ja Bussone annettuihin tuomioihin perustuvaan oikeuskäytäntöön.

29 Sen väitteen osalta, jonka mukaan se, että maatalouspolitiikan alalla vuonna 1992 annettu lainsäädäntö ei sisällä säännöstä, joka vastaisi asetuksen N:o 1765/92 15 artiklan 3 kohtaa tai asetuksen N:o 805/68 30 a artiklaa, osoittaa, ettei yhteisön lainsäätäjän tarkoituksena ollut kieltää hallintokulujen pidättämistä tuottajille maksettavista tuista, on riittävää todeta, ettei näitä kahta artiklaa voida tulkita sellaisten asetusten valossa, joihin ei sisälly säännöksiä tukien maksamisesta kokonaisuudessaan tuensaajille (em. yhdistetyt asiat Kellinghusen ja Ketelsen, tuomion 27 kohta).

30 Edellä mainitussa asiassa Jensen ja Korn- og Foderstofkompagniet annettuun tuomioon perustuvan väitteen osalta on lopuksi todettava, ettei kyseinen asia koskenut tukien myöntämiseen liittyviä hallintokuluja, vaan jäsenvaltioiden mahdollisuutta kuittaukseen sellaisten valtion saatavien, joita voitaisiin tavallisesti käyttää tällaiseen kuittaukseen — tässä tapauksessa verosaatavien —, ja yhteisön oikeuden nojalla maksettujen summien välillä (em. asia Jensen ja Korn- og Foderstofkompagniet, tuomion 58 kohta). Yhteisöjen tuomioistuin on mainitussa tuomiossa todennut lisäksi, että yhteisön lainsäädännön nojalla maksettavien korvausten kuittaaminen jäsenvaltion erääntyneillä saatavilla ei ole asetuksen N:o 1765/92 15 artiklan 3 kohdan vastaista, koska kyseisellä kuittauksella ei alenneta tuen määrää (em. asia Jensen ja Korn- og Foderstofkompagniet, tuomion 61 kohta). Esillä olevassa asiassa riidanalaisilla pidätyksillä nimenomaan alennetaan tuen määrää, joten Kreikan hallitus ei voi tässä asiassa menestyksekkäästi vedota kyseiseen oikeuskäytäntöön.

31 Neljänneksi Kreikan hallitus väittää toissijaisesti, että sovelletun pidätyksen määrä vaihteli maatalousosuuskuntien yhteenliittymästä toiseen 0,5 prosentin ja 2 prosentin välillä maksettavasta tuesta. Koska komissio ei kyennyt määrittämään sovellettavan korjauksen tarkkaa tasoa, sen olisi pitänyt tyytyä tekemään 1,25 prosentin suuruinen korjaus eli 0,5 prosentin ja 2 prosentin keskiarvon suuruinen korjaus.

32 Kannekirjelmään liitetyistä maatalousosuuskuntien yhteenliittymien yleiskokousten pöytäkirjoista ilmenee tältä osin, että kyseisten yhteenliittymien

tekemä pidätys ei koskaan ollut kahta prosenttia pienempi. Koska Kreikan hallitus ei tässä tilanteessa ole näyttänyt esittämäänsä väitettä toteen, myös tämä väite on hylättävä.

33 Viidenneksi Kreikan hallitus toteaa, että 1.12.1997 voimaan tulleella Kreikan lailla 2538/97 kielletään tällaisten pidätysten tekeminen EMOTR:sta maksettavista määristä.

34 Tältä osin on riittävää todeta, että tämä laki tuli voimaan vasta joulukuussa 1997 ja ettei sitä näin ollen voida ottaa huomioon tarkasteltaessa varainhoitovuotta 1994 koskevaa tilien tarkastamista ja hyväksymistä.

35 Koska yhtäkään Kreikan hallituksen väitteistä ei voida hyväksyä, peltokasvialan korvausluonteisia tukia ja naudanliha-alan palkkioita koskeva kanneperuste on hylättävä.

Hedelmien ja vihannesten tuottajien järjestöille maksettaviin korvauksiin liittyvät menot

36 Loppuselvityksestä ilmenee, että useissa EMOTR:n Kreikassa tekemissä tarkastuksissa on havaittu puutteita hedelmien ja vihannesten tuottajien järjestöille maksettavia korvauksia koskevassa valvonta- ja hallintojärjestelmässä.

37 Tarkastuksissa, joita tehtiin elokuussa 1994 ja elokuussa 1995 persikka- ja nektariinialalla Makedoniassa, ilmeni, että viranomaiset olivat hyväksyneet tuottajajärjestöjä, joilla ei ollut jäsentensä tuotteiden kaupan pitämisen edellyttämiä teknisiä välineitä; ettei yhdelläkään tarkastetuista järjestöistä ollut interventiorahastoa ja että kyseisten hedelmien vetäytymishinnan määrittämisessä oli käytetty väärää kerrointa.

38 Loppuselvityksen mukaan seuraavana vuonna tehtiin Pellan ja Emathian nomoksissa (lääni) uusia tarkastuksia niissä tuottajajärjestöissä, joita oli aluksi kieltäydytty hyväksymästä. Tässä tarkastuksessa ilmeni, että Kreikan viranomaisten suorittamaa uudelleentarkastelua voitiin Emathian osalta pitää kokonaisuutena tarkastellen tyydyttävänä, mutta että Pellan osalta huomattava osa tuottajajärjestöistä olisi pitänyt jättää hyväksymättä teknisten välineiden puuttumisen vuoksi.

39 Sitrushedelmien osalta loppuselvityksessä todetaan, että tuottajajärjestöjen hyväksymismenettelyä koskevassa Kreikan valvonta- ja hallintojärjestelmässä on vakavia puutteita. Artan nomoksessa sijaitsevan erään suuren tuottajajärjestön — jota Euroopan yhteisöjen tilintarkastustuomioistuin oli arvostellut — tarkastuksessa on loppuselvityksen mukaan paljastunut sääntöjenvastaisuuksia, eikä voida osoittaa, että komission vaatima appelsiinien markkinoilta vetämistä koskeva tutkimus Artan nomoksessa olisi toteutettu tyydyttävällä tavalla.

40 Komissio päätti kyseisten seikkojen perusteella 10 prosentin korjauksesta persikoiden, nektariinien ja sitrushedelmien osalta ilmoitettuihin määriin ja 20 prosentin korjauksesta persikoiden ja nektariinien osalta ilmoitettuihin määriin Pellan nomoksessa.

41 Kreikan hallitus väittää ensinnäkin, että komissio on kyseisistä korjauksista päättäessään arvioinut tosiseikkoja virheellisesti. Kreikan hallitus toteaa, että vastauksenaan 12.10.1994 päivättyyn komission kirjeeseen, jossa komissio ilmoitti Kreikan hallitukselle aikomuksestaan tehdä varainhoitovuoden 1994 osalta 50 prosentin suuruinen korjaus persikoiden ja nektariinien markkinoilta vetämiseen liittyviin menoihin ja ulottaa tämä korjaus varanhoitovuosille 1992—1993, mikäli kyseistä alaa koskevia tiukkoja tervehdyttämistoimenpiteitä ei toteutettaisi vuoden 1995 ensimmäisen vuosipuoliskon aikana, Kreikan hallitus ilmoitti 1.11.1994 komissiolle vuonna 1994 toteutetuista toimenpiteistä kyseisen alan tervehdyttämiseksi. Kreikan hallituksen mukaan kyseisten toimenpiteiden perusteella komissio ilmoitti 13.12.1995 päivätyllä kirjeellä luopuvansa varainhoitovuosia 1992—1993 koskevista varauksistaan. Koska kaikki kyseiset toimenpiteet toteutettiin markkinointivuoden 1994 kuluessa ja niillä oli tuntuvia vaikutuksia tänä ajanjaksona, komissio on Kreikan hallituksen mukaan tehnyt virheen pitäessään voimassa varainhoitovuotta 1994 koskevan korjauksen.

42 Komissio ei kiistä sitä, että komission 12.10.1994 päivätyn kirjeen jälkeen Kreikan viranomaiset toteuttivat tiettyjä toimenpiteitä kyseisen alan tervehdyttämiseksi, mutta katsoo, että nämä toimenpiteet eivät olleet riittäviä ratkaisemaan ongelmaa, joka liittyi tuottajajärjestöjen sääntöjenvastaiseen hyväksymiseen. Lisätutkimukset saivat komission vakuuttumaan siitä, että sääntöjenvastaisuudet, jotka koskivat tuottajajärjestöjen hyväksymistä, niiden toiminnan valvontaa ja interventiorahastojen olemassaoloa, jatkuivat yhä. Komissio toteaa, että kyseisten seikkojen perusteella sillä oli oikeus tehdä 10 prosentin suuruinen korjaus markkinointivuosien 1992—1994 osalta ilmoitettujen menojen osalta. Komission mukaan se, että se oli sillä perusteella, että Kreikan viranomaiset olivat toteuttaneet toimenpiteitä todettujen sääntöjenvastaisuuksien korjaamiseksi, luopunut markkinointivuosille 1992—1993 tehdyistä varauksista, ei merkitse sitä, että Kreikan tasavalta voisi edellyttää samaa varainhoitovuotta 1994 koskevien sääntöjenvastaisuuksien osalta (em. asia Italia v. komissio, tuomio 6.10.1993, 67 kohta).

43 Tältä osin on ensinnäkin todettava, että hedelmä- ja vihannesalan yhteisestä markkinajärjestelystä 18 päivänä toukokuuta 1972 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1035/72 (EYVL L 118, s. 1; jäljempänä asetus N:o 1035/72), sellaisena kuin se on muutettuna 14.11.1983 annetulla neuvoston asetuksella N:o 3284/83 (EYVL L 325, s. 1), 13 artiklassa säädetään hedelmien ja vihannesten tuottajien aloitteesta tapahtuvasta sellaisten tuottajajärjestöjen perus-

tamisesta, joiden tarkoituksena on edistää tarjonnan keskittämistä ja hintojen vakauttamista yhden tai useamman asetuksessa tarkoitetun tuotteen tuotantovaiheessa ja asettaa tuottajajäsenten käyttöön riittävät tekniset apuvälineet kyseisten tuotteiden pakkaamiseen ja kaupanpitämiseen.

44 Asetuksen N:o 1035/72 13 artiklan 2 kohdan mukaan jäsenvaltiot voivat hyväksyä kyseiset järjestöt ainoastaan sillä edellytyksellä, että ne antavat riittävän takeen toimintansa jatkuvuudesta ja tehokkuudesta erityisesti niiden tehtävien osalta, joita varten ne on perustettu, ja että ne pitävät hyväksymispäivästä lukien erityistä kirjanpitoa hyväksymisen kohteena olevista toiminnoista. Tästä seuraa, että jäsenvaltion on evättävä ja jopa peruutettava hyväksymisensä sellaiselta tuottajajärjestöltä, jolla ei esimerkiksi ole riittäviä teknisiä apuvälineitä kyseisten tuotteiden pakkaamiseen ja kaupanpitämiseen.

45 Seuraavaksi on muistutettava, että tämän tuomion 9 kohdassa esitetyillä perusteilla jäsenvaltion asiana on esittää näyttö komission toteamusten paikkansapitämättömyydestä. Esillä olevassa asiassa Kreikan hallitus tyytyy hyvin yleisesti toteamaan, että komissio on tehnyt virheen pitäessään voimassa varainhoitovuotta 1994 koskevan korjauksen, mutta se ei esitä mitään konkreettista näyttöä, joka kyseenalaistaisi niiden toteamusten paikkansapitävyyden, joita komissio on esittänyt tuottajajärjestöjen hyväksymiseen liittyvistä sääntöjenvastaisuuksista.

46 Lopuksi on vielä todettava, että se, että komissio on luopunut niistä varauksista, joita se teki Kreikan tasavallan varainhoitovuosina 1992—1993 suorittamien menojen osalta, ei millään tavalla merkitse sitä, että varainhoitovuotta 1994 koskevan korjauksen voimassa pitäminen olisi perusteetonta. Ne tulokset, jotka saatiin komission tuottajajärjestöissä tekemissä tutkimuksissa ja joita Kreikan tasavalta ei muutoin ole kiistänyt, muodostavat — kuten edellisestä kohdasta ilmenee — tältä osin riittävän perustelun.

47 Kreikan hallituksen tätä seikkaa koskeva väite on näin ollen hylättävä.

48 Kreikan hallitus väittää toiseksi, että komissio on ylittänyt sen harkintavallan rajat, joka sillä on asetuksen N:o 729/70 5 artiklan 2 kohdan b alakohdan nojalla. Kreikan hallitus väittää tältä osin ensinnäkin, että kun komissio tekee kiinteämääräisiä korjauksia Belle-selvityksen perusteella, sen on tehtävä tämä kohtuutta noudattaen, ja että 10 prosentin suuruinen korjaus on perusteltu ainoastaan tilanteessa, jossa EMOTR:oon kohdistuu suuri tappioriski. Kreikan hallituksen mukaan komission on otettava ilmoitettuihin menoihin kohdistuvia korjauksia tehdessään huomioon rikkomuksen laatu ja vakavuus sekä yhteisölle aiheutunut taloudellinen vahinko. Kolmanneksi Kreikan hallitus toteaa, että appelsiinialalla komissio on tehnyt tarkastuksia vain yhdessä Kreikan kaikkiaan 52 nomoksesta. Neljänneksi se huomauttaa, että persikka- ja nektariinialalla komissio on tehnyt tarkastuksia ainoastaan kahdessa nomoksessa 52:sta ja että tarkastukset ovat kohdistuneet ainoastaan rajoitettuun määrään tuottajajärjestöjä, joiden osalta Kreikan viranomaisten aiemmin suorittama valvonta oli jo nostanut esille tiettyjä puutteita lainsäädännön noudattamisessa. Viidenneksi Kreikan hallitus katsoo, että Pellan nomoksen osalta tehty 20 prosentin korjaus on perusteeton, koska komission elokuussa 1995 tekemä tarkastus koski ainoastaan kahdeksaa tuottajajärjestöä, joiden hyväksymisestä Kreikan viranomaisetkin olivat jo kieltäytyneet.

49 Kreikan hallitus toteaa lisäksi, että sitrushedelmämarkkinoiden hallinnointia koskevien tarkastusten toteuttamisesta vastaaville korkeille virkamiehille annettiin kyseisten tarkastusten asianmukaisen ja tehokkaan suorittamisen kannalta välttämättömiä suuntaviivoja. Suuntaviivat koskivat laadunvalvontaa, tuottajajärjestöjen asianmukaista toimintaa sekä tuotteiden markkinoilta poisvetämistä ja ilmaisjakelua koskevaa asianmukaista menettelyä. Kreikan hallituksen mukaan kyseisten järjestöjen toimintaa ei näin ollen voida arvostella, mitä osoittaa myös se, että komissio on peruuttanut varainhoitovuosien 1992—1993

menoja koskevat varauksensa. Persikka- ja nektariinialalla on annettu samanlaisia ohjeita tiettyjen tuottajajärjestöjen hyväksymisestä, rakenteesta ja toiminnasta. Lisäksi tuottajajärjestöjen jäsenistä on laadittu ATK-lomake, jotta jäsenten tuottavuutta ja kannattavuutta pystyttäisiin valvomaan.

50 Väitteistä, jotka koskevat teknisten välineiden riittämättömyyttä ja interventiorahastojen puuttumista, Kreikan tasavalta toteaa, ettei asetuksessa N:o 1035/72 edellytetä, että tuottajajärjestöillä pitäisi olla omat tekniset välineet, joten hyväksymistä ei voida evätä niiltä tuottajajärjestöiltä, jotka vuokraavat kyseiset välineet. Asetuksessa ei ole myöskään säädetty mitään täsmällistä rajaa interventiorahastojen koolle, eikä kyseisten järjestöjen hyväksymisen lainmukaisuuteen voi vaikuttaa se, ettei tietyissä rahastoissa ole tarvittavia pääomia toteutettujen markkinoilta poisvetämistä koskevien toimenpiteiden kattamiseksi.

51 Tuottajajärjestöjen hyväksymistä koskevien komission toteamien sääntöjenvastaisuuksien osalta on ensinnäkin todettava, että ne ylittivät kiistatta tietyn vakavuusasteen. Kuten komissio on perustellusti todennut, sekä persikka- ja nektariinialalla että sitrushedelmäalalla useilla tarkastetuilla järjestöillä ei nimittäin ollut omia tai vuokrattuja välineitä jäsentensä tuotteiden pakkaamiseen ja kaupanpitämiseen eikä interventiorahastoa tiettyjen tuotteiden poisvetämisen rahoittamiseksi. Kuten tämän tuomion 45 kohdasta ilmenee, Kreikan hallitus ei ole esittänyt mitään näyttöä, joka asettaisi kyseenalaiseksi näiden toteamusten paikkansapitävyyden.

52 Komission suorittamien tarkastusten edustavuuden osalta on toiseksi todettava, että kuten komissio on — Kreikan hallituksen sitä kiistämättä — todennut, komission persikka- ja nektariinialalla tekemät tarkastukset, joita on tehty kaikissa tuottajajärjestöissä, joiden kotipaikka on Pellan tai Emathian nomoksessa, ovat kattaneet 95 prosenttia näiden hedelmien tuotannosta Kreikassa ja 93,5 prosenttia tältä osin maksetuista korvauksista. Sitrushedelmäalan tarkas-

tukset on tehty Argolisin, Artan ja Leukasin nomoksissa, joiden tuotanto vastaa varainhoitovuoden 1994 osalta maksetuista korvauksista 74:ää prosenttia. Kyseiset luvut huomioon ottaen komission suorittamien tarkastusten edustavuutta ja sääntöjenvastaisuuksien laajuutta ei voida perustellusti asettaa kyseenalaisiksi.

53 Tämä toteamus pätee myös Pellan nomoksessa suoritettuihin tarkastuksiin. Se, että komissio on toisessa tutkimuksessa tarkastanut ainoastaan sellaisia järjestöjä, joiden hyväksymisestä Kreikan viranomaiset olivat jo kieltäytyneet, ei mitenkään horjuta komission tässä tutkimuksessa tekemää toteamusta, jonka mukaan 48 prosentilla kyseisessä nomoksessa toimivista tuottajajärjestöistä ei ollut hedelmien kaupanpitämiseen tarvittavia teknisiä välineitä.

54 Lisäksi on todettava, että tuottajajärjestöjen ennakkotarkastuksista vastaaville viranomaisille tarkoitettujen suuntaviivojen antaminen ja tuottajajärjestöjen jäseniä koskevien ATK-lomakkeiden laatiminen eivät takaa sitä, että hyväksytyt järjestöt todellisuudessa täyttävät hyväksymisedellytykset silloin, kun ne hyväksytään, tai myöhemmässä vaiheessa. Kyseisiä väitteitä ei näin ollen voida hyväksyä.

55 On vielä todettava, ettei komissio ole tyytynyt toteamaan, ettei tietyillä järjestöillä ollut omia teknisiä välineitä, vaan se on korostanut, ettei suurella osalla tuottajajärjestöistä ollut "omia tai vuokrattuja välineitä", ja ettei se ole todennut, että pakollisten interventiorahastojen varat olisivat riittämättömät, vaan tuonut esille sen seikan, ettei kyseisiä rahastoja ollut useassa tapauksessa lainkaan olemassa.

56 Esitetyt seikat huomioon ottaen on katsottava selvitetyksi, että komission yksiköiden paljastamat laiminlyönnit koskevat sellaisten tarkastusten suorittamista,

jotka ovat olennaisia kyseessä olevien menojen lainmukaisuuden takaamiseksi, joten kyseinen toimielin saattoi perustellusti katsoa, että tässä tapauksessa oli olemassa EMOTR:oon kohdistuva laaja tappioriski. Komission tekemä 10 prosentin suuruinen korjaus ei näin ollen ole perusteeton.

57 Pellan nomoksen osalta tehdyn rahoitusta koskevan korjauksen osalta on todettava yhtäältä, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan komissio voi kieltäytyä ottamasta EMOTR:n vastattaviksi kaikki tulo- ja menoarviokohdan menot, jos se toteaa riittävien valvontamekanismien puuttuvan (ks. asia C-45/97, Espanja v. komissio, tuomio 6.7.2000, Kok. 2000, s. I-5333, 24 kohta), ja toisaalta, että komissio on Belle-selvityksessä nimenomaisesti varannut itselleen mahdollisuuden soveltaa 10:tä prosenttia suurempaa korjauskerrointa. Pellan nomoksessa todettujen olennaisia tarkastuksia koskevien laiminlyöntien vakavuus ja laajuus huomioon ottaen komission tekemä 20 prosentin suuruinen korjaus ei ole perusteeton.

58 Hedelmien ja vihannesten tuottajien järjestöille myönnettyihin korvauksiin liittyviä menoja koskeva kanneperuste on näin ollen hylättävä.

Viinialan menot

Lopullista viininviljelyalueista luopumista koskevat korjaukset

59 Loppuselvityksestä ilmenee, että komission virkamiehet totesivat syyskuussa 1995 tehdyn tarkastusmatkan yhteydessä, että Kreikan viranomaisten luoma

järjestelmä lopullisen viininviljelyalueista luopumisen valvomiseksi ei ollut riittävä korvaamaan sitä, että palstojen määrittämistä ja mittaamista koskeva järjestelmä, kuten viinitilarekisteri tai kiinteistörekisteri, puuttui.

60 Loppuselvityksessä täsmennetään, että komission virkamiesten suorittamissa palstojen mittauksissa on ilmennyt, että kreikkalaisten tarkastajien arviot ovat ylittäneet todellisen pinta-alan keskimäärin 10 prosentilla. Virkamiehet eivät myöskään saaneet mitään selvitystä menetelmästä, jota kansalliset viranomaiset käyttivät palstojen pinta-alan määrittämiseen, ja kävi ilmi, ettei mittauksia ollut tehty viinitarhojen raivaamisen jälkeen.

61 Loppuselvityksessä todetaan myös, että tarkastuksissa on tuotantoilmoitusten ja raivaamisen kohteena olevien palstojen hyväksyttyjen tuotosten välillä todettu ristiriitaa, koska lopullisesta viininviljelysalueista luopumisesta maksettavat korvaukset on laskettava raivatun palstan keskimääräisen viinituotoksen perusteella eikä tietyn lajikkeen tietyssä nomoksessa lasketun keskituotoksen perusteella. Komission mukaan tutkimuksessa ilmeni myös, ettei viinitarhoja ollut poistettu yhteisön säännösten mukaisesti.

62 Komissio on tämän vuoksi kieltäytynyt hyväksymästä 8,64 prosenttia menoista, jotka liittyvät lopulliseen viininviljelyalueista luopumiseen.

63 Kreikan hallituksen mukaan kyseinen rahoitusta koskeva korjaus ei ole perusteltu, koska valvonta- ja tarkastusjärjestelmä, jonka se on ottanut käyttöön korvatakseen aluettaan koskevan viinitilarekisterin puuttumisen, on tehokas ja luotettava.

64 Kreikan hallitus toteaa, että paikan päällä tehdyt tarkastukset, joissa on tarkastettu 100 prosenttia esitetyistä asiakirjoista, on annettu erikoistuneiden maatalousasiantuntijoiden tehtäväksi ja tarkastuksia on tehty sekä ennen viinitarhojen raivaamista että sen jälkeen. Kyseiset tarkastukset koskivat yksittäisten palstojen pinta-alaa, tuottavuutta ja tuotosta ja niiden tulokset julkistettiin ilmoitustauluilla paikallisviranomaisten tiloissa. Tämä julkistaminen mahdollisti tuloksia koskevien valitusten tekemisen. Kreikan hallitus toteaa, että nämä valitukset tutkitaan ensimmäisessä asteessa kolmesta jäsenestä koostuvassa lautakunnassa, joka tekee ennen raivaamista paikan päällä tapahtuvan tarkastuksen niin, ettei ensimmäinen tarkastaja osallistu siihen. Lisäksi on mahdollista hakea muutosta muutoksenhakulautakunnassa, joka tekee hallinnollisen tarkastuksen ja paikan päällä tapahtuvan tarkastuksen. Raivaamisen jälkeen tehdään uusi paikan päällä tapahtuva tarkastus ja vertaillaan kaikkia saatuja tietoja. Kyseisen viimeisen tarkastuksen tekee se maatalousasiantuntija, joka on tehnyt viinitarhojen raivaamista edeltävän tarkastuksen.

65 Palstojen yksilöintiä ja pinta-alojen mittaamista koskevista toteamuksista Kreikan hallitus huomauttaa, että Kreikan viinitilarekisterihankkeessa palstan omistaja velvoitetaan ilmoittamaan, viljeleekö hän palstaa yksin vai yhdessä jonkun toisen tuottajan kanssa vai onko kyseinen palsta vuokrattu. Viimeksi mainitussa tapauksessa viljelijä, joka haluaa turvautua lopullista viininviljelysalueista luopumista koskevaan järjestelmään, on velvollinen liittämään hakemukseensa palstan omistusta koskevat asiakirjat. Toimivaltaiset viranomaiset pystyvät näin ollen aina määrittämään palstan omistajan. Ongelmat, joita komissio on havainnut alojen mittaamisessa ja joihin loppuselvityksessä viitataan, johtuvat Kreikan hallituksen mukaan toisaalta siitä, ettei Kreikassa ole käytössä mitään yksityiskohtaisia kiinteistötodistuksia, ja toisaalta siitä, että käytössä oleviin todistuksiin ei liity mitään topografisia kaavioita ja että palstojen pinta-alaa arvioitaessa mittayksikkönä käytetään stremmaa (10:tä aaria vastaava pinta-alayksikkö).

66 Ristiriitaisuuksista, joita on väitetty olevan tuotantoilmoitusten ja tuotosten välillä, Kreikan hallitus toteaa, että kyseisten palstojen keskimääräinen tuotos on määritetty hyvin tarkasti viiniköynnösten iän, hedelmöintimuodon, köynnösten vahvuuden ja kastelumahdollisuuksien perusteella. Nomoksen keskituotosta ei

Kreikan hallituksen mukaan ole otettu huomioon laskettaessa erilaisia palkkioita, ja tuotantoilmoitus on otettu huomioon arvioitaessa palkkioiden laskemiseen käytettyä enimmäistuotosta ainoastaan silloin, kun hakijan kaikki palstat oli tarkoitus raivata.

67 Komission niiden väitteiden osalta, jotka koskevat kansallisten viranomaisten tekemien tarkastusten riittämättömyyttä, Kreikan hallitus toteaa, että tarkastuksia on tehostettu varainhoitovuotena 1993/1994. EMOTR:n suosituksesta on nimittäin otettu käyttöön lisätarkastuksia, jotka ovat koskeneet yhden prosentin suuruista otosta kaikista tarkastuksista, jotka koskevat lopullista viininviljelysalueista luopumista koskeviin palkkioihin liittyviä hakemuksia.

68 Kreikan hallitus väittää toissijaisesti, että 8,64 prosentin suuruinen korjaus on mielivaltainen ja perusteeton, koska korvauksen kohteena olleet pinta-alat ovat ylittäneet viinitarhojen tosiasiassa raivatun pinta-alan ainoastaan 3,38 prosentilla.

69 Aluksi on todettava, että Kreikan hallituksen esillä olevassa asiassa kuvailema valvontajärjestelmä ei poikkea mitenkään siitä järjestelmästä, jota se kuvaili asiassa C-46/97, Kreikka vastaan komissio, 13.7.2000 annettuun tuomioon (Kok. 2000, s. I-5719) johtaneessa tapauksessa. Mainitun tuomion 38 kohdassa yhteisöjen tuomioistuin totesi, ettei kyseinen järjestelmä täytä yhteisön säädöksissä asetettua objektiivisuuden vaatimusta. Koska Kreikan hallitus ei ole tältä osin esittänyt mitään uutta seikkaa, sen tätä koskeva väite on hylättävä.

70 Seuraavaksi on muistutettava, että yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan jäsenvaltio, jonka EMOTR:n tukiosaston toimintasääntöjen soveltamista koskevat tarkastukset komissio on todennut olemattomiksi tai riittä-

mättömiksi, ei pysty kumoamaan komission toteamuksia tukematta väitteitään seikoilla, jotka osoittavat luotettavan ja toimivan valvontajärjestelmän olemassaolon (em. asia Italia v. komissio, tuomio 28.10.1999, 7 kohta).

71 Vaikka Kreikan hallitus onkin tässä tapauksessa riitauttanut komission toteamukset, jotka koskevat palstojen yksilöintiä, se tyytyy kuitenkin ainoastaan toteamaan, että Kreikassa sovellettu palstojen paikallistamisjärjestelmä mahdollistaa palstojen omistajien yksilöimisen, eikä näin ollen esitä mitään näyttöä, joka asettaisi kyseenalaiseksi komission toteamusten paikkansapitävyyden.

72 Tuotantoilmoitusten ja asianomaisten palstojen hyväksytyn tuotoksen välisen ristiriidan ja tarkastustensa riittämättömyyden osalta Kreikan hallitus tyytyy väittämään, että nomoksen keskituotosta ei oteta huomioon lopullisesta luopumisesta maksettavien palkkioiden laskemisessa ja että lisätarkastuksia tehdään riittävästi.

73 Lisäksi on todettava, ettei Kreikan hallitus ole kumonnut komission toteamuksia, jotka koskevat viininviljelyalueiden yliarviointia 10 prosentilla, viinitarhojen säännöstenvastaista raivaamista ja raivaamisenjälkeisiä tarkastuksia.

74 Sovelletun rahoitusta koskevan korjauskertoimen osalta on todettava, ettei Kreikan hallitus ole mitenkään osoittanut, että komission tekemä korjaus olisi lainvastainen.

75 Näin ollen ilmoitettuihin menoihin tehtyä 8,64 prosentin suuruista rahoitusta koskevaa korjausta ei voida asettaa kyseenalaiseksi.

Pöytäviinin pakollista tislausta koskevat korjaukset

76 Loppuselvityksen mukaan pöytäviinin pakolliseen tislaukseen kohdistetun korjauksen peruste ilmenee vuotta 1991 koskevasta tilien tarkastamisesta ja hyväksymisestä. Tässä tilien tarkastamisessa ja hyväksymisessä komissio totesi, että tietyt jäsenvaltiot eivät olleet täyttäneet tislausta koskevia velvoitteitaan ja että ne olivat järjestelmällisesti aliarvioineet markkinointivuoden lopun varastot. Markkinointivuoden lopun ylisuuret varastot aiheuttivat haittaa viinialan yhteisen markkinajärjestelyn toiminnalle, ja seuraavan markkinointivuoden yksityisen varastoinnin kustannukset kasvoivat tämän takia.

77 Loppuselvityksen mukaan Kreikassa vuonna 1994 tosiasiassa tislattu määrä oli 135 569 hehtolitraa pienempi kuin säädetty määrä. Komissio on näin ollen tehnyt rahoitusta koskevan korjauksen, joka on laskettu samalla tavalla kuin aikaisempina varainhoitovuosina, eli tislaamattoman viinin varastointikustannusten perusteella. Korjauksen määrä on 172 443 768 GRD.

78 Kreikan hallitus väittää tältä osin ensinnäkin, ettei ole mitään oikeudellista perustaa kyseisen rahoitusta koskevan korjauksen tekemiselle. Pakollista tislausta koskevassa lainsäädännössä, joka sitoo ainoastaan tuottajia, ei velvoiteta jäsenvaltioita siihen, että säädetty kokonaismäärä tislattaisiin. Jäsenvaltioita ei myöskään voida pitää taloudellisesti vastuunalaisina tuottajien tekemistä vir-

heistä, eikä jäsenvaltio voi asettaa tuottajalle velvollisuutta tislata osa tuotannostaan, koska se loukkaisi elinkeinovapauden periaatetta.

79 Kreikan hallitus väittää toiseksi, että rahoitusta koskevia korjauksia voidaan tehdä ainoastaan silloin, kun EMOTR:oon on kohdistunut taloudellinen vahinko. Tästä ei kuitenkaan ole kyse nyt esillä olevassa asiassa, koska toisaalta EMOTR olisi ollut velvollinen maksamaan ne määrät, joihin tuottajilla olisi ollut oikeus, jos he olisivat kaikki täyttäneet velvoitteensa, ja koska toisaalta yhtään perusteetonta palkkiota ei ole maksettu. Komissio on Kreikan hallituksen mukaan lopuksi yliarvioinut ne määrät, jotka oli asetettava pakolliseen tislaukseen.

80 Ensiksi on todettava, että viinikaupan yhteisestä järjestämisestä 16 päivänä maaliskuuta 1987 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 822/87 (EYVL L 84, s. 1) johdanto-osan 46. perustelukappaleesta ilmenee, että pakollisen tislauksen valvonta ja täytäntöönpano kuuluvat jäsenvaltioille.

81 Lisäksi yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännössä todetaan, että asetuksen N:o 729/70 8 artiklan 1 kohdassa jäsenvaltioille asetetaan velvollisuus toteuttaa tarpeelliset toimenpiteet sen varmistamiseksi, että EMOTR:sta rahoitettavat toimet todella on sääntöjenmukaisesti toteutettu, sekä sääntöjenvastaisuuksien estämiseksi ja niihin kohdistuvien seuraamusten toteuttamiseksi ja sellaisten summien takaisinperimiseksi, jotka on menetetty sääntöjenvastaisuuksien tai laiminlyöntien seurauksena, vaikka yhteisön tietyssä yksittäisessä säädöksessä ei nimenomaisesti edellytettäisikään minkään tietyn valvontamenetelmän käyttöön ottamista (asia C-235/97, Ranska v. komissio, tuomio 19.11.1998, Kok. 1998, s. I-7555, 45 kohta), ja että tästä säännöksestä, tarkasteltuna yhdessä EY:n perustamissopimuksen 5 artiklassa (josta on tullut EY 10 artikla) luodun, lojaalia yhteistyötä komission kanssa koskevan velvoitteen kanssa, seuraa varsinkin yhteisön varojen asianmukaisen käytön osalta, että jäsenvaltioiden on järjestettävä sellainen hallinnollisten ja paikan päällä tapahtuvien tarkastusten kokonaisuus, jonka avulla voidaan varmistaa, että kyseisten tukien myöntämistä

koskevia aineellisia ja muodollisia edellytyksiä on asianmukaisesti noudatettu (em. asia Saksa v. komissio, tuomio 12.6.1990, 20 kohta).

82 Näin ollen on todettava, että toisin kuin Kreikan hallitus on väittänyt, komissio voi pätevästi tehdä pöytäviinin pakollista tislausta koskevaa rahoitusta koskevan korjauksen.

83 Seuraavaksi on korostettava sitä, että kun komissio tekee tällaisen rahoitusta koskevan korjauksen silloin, kun maatalouden yhteisen markkinajärjestelyn sääntöjä on rikottu, komission ei ole näytettävä toteen EMOTR:n kärsimää vahinkoa, vaan osoitettava, että vahinkoa on aiheutunut yhteisön talousarvion kannalta (ks. mm. asia C-232/96, Ranska v. komissio, tuomio 1.10.1998, Kok. I-5699, 56 kohta).

84 Yhteistä markkinajärjestelyä koskevien sääntöjen rikkomisen osalta on kiistatonta, että Kreikassa vuonna 1994 tosiasiassa tislattu määrä oli 135 569 hehtolitraa pienempi kuin säädetty määrä ja että Kreikan viranomaiset eivät ole kyenneet toimittamaan luetteloa tarkastetuista tuottajista tai tuottajista, jotka eivät ole asettaneet säädettyä määrää pakolliseen tislaukseen.

85 Sen riskin arvioimisen osalta, joka EMOTR:oon kohdistuu sen takia, ettei vaadittua viinimäärää tislata, on muistutettava, että yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan komissiolla on oikeus laskea kyseinen riski varastoon jääneen viinimäärän perusteella (ks. em. asia Italia v. komissio, tuomio 28.10.1999, 96 kohta). Kreikan hallitus ei myöskään ole esittänyt mitään näyttöä, joka asettaisi kyseenalaiseksi komission tekemien laskelmien paikkansapitävyyden.

86 Komissiota ei myöskään voida moittia siitä, että se olisi yliarvioinut pakolliseen tislaukseen asetettavat määrät, koska — kuten yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännöstä ilmenee — satoarviot, joihin komissio tukeutuu laskelmia tehdessään, kuuluvat yksinomaan tuottajien ja jäsenvaltioiden toimivaltaan (ks. em. asia Italia v. komissio, tuomio 28.10.1999, 95 kohta).

87 Edellä esitettyjen seikkojen perusteella 172 443 768 GRD:n suuruinen pöytäviinin pakollista tislausta koskeva korjaus on perusteltu.

88 Koska yksikään Kreikan hallituksen esittämistä väitteistä ei ole menestynyt, kanne on hylättävä kokonaisuudessaan.

Oikeudenkäyntikulut

89 Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska komissio on vaatinut oikeudenkäyntikulujen korvaamista ja Helleenien tasavalta on hävinnyt asian, viimeksi mainittu on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kuudes jaosto)

on antanut seuraavan tuomiolauselman:

1) Kanne hylätään.

2) Helleenien tasavalta velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Gulmann Skouris Puissochet

Schintgen Macken

Julistettiin Luxemburgissa 11 päivänä tammikuuta 2001.

R. Grass

kirjaaja

C. Gulmann

kuudennen jaoston puheenjohtaja